

În conformitate cu prevederile art. 14 alin. (2) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul adoptă următoarea:

DECIZIE

Nr. .../.../...

Data: ...

Prin contestația înregistrată la Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor sub nr. ..., formulată de formulată de ..., cu sediul în localitatea ..., înmatriculată la Registrul Comerțului cu nr. ..., având cod unic de înregistrare RO ..., reprezentată legal prin administrator ... și convențional prin ... CAV, cu sediul în ..., adresă aleasă în vederea comunicării actelor de procedură, împotriva documentației de atribuire elaborată de către ..., în calitate de autoritate contractantă, cu sediul în ..., în cadrul procedurii de licitație deschisă, derulată online, organizată în vederea atribuirii contractului având ca obiect: *«Furnizare si montaj echipamente pentru obiectivul de investiții "Modernizarea infrastructurii de iluminat public în ..., județul Sălaj"»*, cod CPV: 34928500-3, s-a solicitat:

„> În temeiul prevederilor art. 22 alin. (1) din Legea 101/2016, suspendarea procedurii de achiziție publică până la soluționarea prezentei contestații;

> În temeiul prevederilor art. 26 alin. (2) lit. b) din Legea 101/2016, obligarea Autorității contractante să dispună măsuri de remediere în sensul modificării prevederilor documentației de atribuire contestate și a eliminării cerințelor restrictive;

> În temeiul prevederilor art. 26 alin. (7) din Legea nr. 101/2016, dacă se constată că nu mai pot fi dispuse măsuri de remediere care să permită continuarea legală a procedurii de atribuire, solicităm Consiliului să dispună anularea procedurii de atribuire;

> În temeiul prevederilor art. 26 alin. (9) din Legea nr. 101/2016, obligarea Autorității contractante la plata cheltuielilor ocazionate de judecarea contestației;

> În temeiul prevederilor art. 19 din Legea nr. 101/2016, solicităm acces la dosarul constituit la Consiliu”.

În luarea deciziei, CONSILIUL, legal investit, a avut în vedere următoarele:

În temeiul dispozițiilor art. 8 alin. (1) lit. b) și art. 10 din Legea nr. 101/2016, ... formulează contestația înregistrată la Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor sub nr. ..., împotriva documentației de atribuire elaborată de ..., solicitând cele redată în partea introductivă, și, pe fond, afirmând următoarele:

1. Cu privire la cerința restrictivă privind prezentare mostrelor:

a) În principal, eliminarea acestei cerințe, cu motivarea că prezentarea mostrelor reprezintă un criteriu de calificare. Având în vedere că este vorba despre un criteriu de calificare, acesta trebuia

inclus în anunțul de participare, însă, în prezentul caz, cerința a fost inclusă doar în Fișele tehnice și în Proiectul tehnic. În prezenta procedură, cerința nu se regăsește în anunțul de participare.

b) În subsidiar, având în vedere că au fost solicitate rapoarte de testare/ fișe tehnice, certificate de conformitate, cerința privind proba practică are rolul doar de a restrânge concurența, sens în care se impune eliminarea acesteia. Autoritatea contractantă a solicitat, cumulativ, prin documentația de atribuire, declarație de conformitate a produselor, dar și prezentarea de rapoarte de testare, rapoarte de conformitate, fișe tehnice etc. În condițiile arătate, obligația realizării prezentării mostrelor, reprezintă o cerință disproporționată, astfel că, cerința în analiză, reprezintă un obstacol nejustificat în calea operatorilor economici interesați să participe la procedură, care generează costuri suplimentare.

c) Solicitarea de mostre, testări și probe de echipamente și software în faza de clarificări poate genera costuri suplimentare semnificative pentru ofertanți, mai ales dacă aceste teste implică resurse suplimentare și personal specializat. Prezentarea mostrelor ar putea expune aspecte esențiale ale soluțiilor inovative sau tehnologii proprietare, punându-i societății în pericol avantajul competitiv și proprietatea intelectuală fără garanții suficiente de protecție.

În contextul documentației, unde cerințele sunt deja foarte specifice în ceea ce privește tipul de conector utilizat pentru controlul de telegestiune și comunicație, solicitarea de mostre nu poate fi justificată obiectiv, ci pare evident menită să favorizeze un anumit ofertant. Aceasta introduce o restricție suplimentară care nu are un impact real asupra conformității tehnice sau funcționale, ci doar limitează artificial concurența, contrar principiilor de transparență și tratament egal în achizițiile publice. În susținerea sa, contestatorul redă, în facsimil, extrase relevante din Proiectul tehnic (pag. 19) și din Fișa tehnică nr. 2 - AIL 24W, SMART - Aparat de iluminat cu sursa LED destinat iluminatului stradal, subliniază faptul că prezentarea mostrelor este o cerință care nu se regăsește în anunțul de participare, sens în care invocă prevederile art. 179 litera l) din Legea nr. 98/2016 și, totodată, menționează că prevederile HG nr. 395/2016 interzic includerea criteriilor de calificare în conținutul caietului de sarcini sau a documentelor descriptive, sub sancțiunea neluării lor în seamă (fiind considerate clauze nescrise), potrivit prevederilor art. 30 alin. (6).

Astfel, în absența oricărei mențiuni în cuprinsul anunțului de participare privind obligativitatea prezentării mostrelor, ... consideră că se impune anularea acestei cerințe.

Clauzele privind prezentarea mostrelor reprezintă clauze nescrise, având în vedere prevederile art. 181, art. 172 alin. (1), art. 179 lit. l) și art. 178 alin. (1)-(3) din Legea nr. 98/2016, pe care contestatorul le și

redă, și potrivit considerentelor jurisprudenței Curții de Apel Timișoara și a Consiliului, din cuprinsul căreia contestatorul citează.

2. ... solicită eliminarea certificatului ENEC - cerut pentru CONTROLLER. În acest sens, contestatorul redă, în facsimil, prevederi din fișa tehnică nr. 2 – Sistem telegestiune AIL LED și învederează următoarele:

Certificatul ENEC este utilizat pentru a atesta conformitatea cu standardele europene de siguranță și performanță pentru produse

electrice și electronice, având ca scop principal reglementarea echipamentelor direct conectate la rețeaua electrică.

Controlerul nu operează în mod direct pe circuitul de alimentare principal al aparatului de iluminat, ci printr-un protocol de comunicare. În multe cazuri, el nu este direct supus aceluiași riscuri electrice, iar cerința certificării ENEC devine disproporționată pentru scopul și funcția sa.

Controlerul este o componentă specifică pentru gestionarea și comunicarea datelor, iar cerințele relevante pentru acesta ar trebui să se concentreze pe:

- compatibilitatea electromagnetică (EMC), CONFORM en 55032 sau EN 55024;

- Performanța comunicației

- Siguranța electrică locală prin standarde precum EN 60950-1 sau EN 62368-1.

Cerința ENEC pentru controler suprapune standarde deja acoperite de alte reglementări mai specifice și relevante, ceea ce duce la o certificare redundantă și nejustificată.

Rolul controlerului este acela de a transmite și gestiona datele și nu acela de a îndeplini funcții critice de siguranță electrică, precum protecția împotriva supraîncărcărilor sau scurtcircuitelor. Acestea sunt în responsabilitatea aparatului de iluminat.

Cerința certificării ENEC favorizează producătorii mari, care au deja produse certificate și infrastructura necesară pentru a îndeplini cerințele acestui standard. Producătorii mai mici sau regionali, care oferă soluții viabile și conforme cu alte standarde relevante, sunt excluși automat.

Cerința privind prezentarea unui raport de certificare marca ENEC pentru controlerul inteligent, emis de un laborator de testare autorizat, este restrictivă, deoarece impune un standard specific care nu este obligatoriu la nivel internațional și limitează accesul la licitație doar pentru furnizorii care au deja această certificare. În primul rând, certificarea ENEC este un standard voluntar și nu o obligație legală, ceea ce înseamnă că producătorii care respectă alte standarde recunoscute, precum IEC 62386, CE, UL, DALI-2 sau ANSI C136.41, ar putea fi excluși chiar dacă produsele lor sunt echivalente din punct de vedere tehnic și funcțional. De asemenea, obținerea certificării ENEC presupune costuri semnificative și timp îndelungat pentru testare, ceea ce poate dezavantaja furnizorii care dețin produse conforme, dar nu au investit în acest proces specific. Mai mult, cerința nu oferă posibilitatea de a demonstra conformitatea prin alte metode echivalente, cum ar fi testele realizate de laboratoare independente sau declarațiile de conformitate emise de organisme acreditate internațional. În plus, această specificație poate reduce concurența, favorizând doar producătorii care operează pe

piața europeană și excluzând soluții inovative din alte regiuni, care respectă standarde similare. Astfel, această cerință nu doar că limitează opțiunile tehnologice disponibile, dar și crește artificial costurile și îngreunează participarea la licitație, fără a aduce un beneficiu clar în ceea ce privește performanța sau siguranța sistemului de iluminat stradal.

În plus, petentul precizează că certificatele ENEC se solicită doar pentru aparatele de iluminat, ci nu și pentru sistemul de telegestiune/controller, susținerea ... fiind confirmată de prevederile art. 11 din

Ghidul de finanțare a Programului privind creșterea eficienței energetice a infrastructurii de iluminat public, din 05.11.2024, parte integrantă din Ordinele nr. 1866/2021 și nr. 2490/2024. În acest sens, contestatorul invocă și redă prevederile art. 11 și apreciază că cerința prin care se solicită certificat ENEC pentru controller este restrictivă, având rolul doar de a restricționa concurența.

3. ... solicită eliminarea cerințelor restrictive prin care se impune modul de comunicație, respectiv comunicația celulară, GSM/ GSM 4G/ LAN/ WAN/ LTE.

A. În primul rând, ... solicită eliminarea cerinței prin care se impune modul de comunicație, cu motivarea că aceasta are rolul de a favoriza un singur producător, impunându-se un model specific, respectiv „QUECTEL”.

B. În al doilea rând, societatea solicită eliminarea acestor cerințe restrictive, cu motivarea că cerințele prin care se impune un anumit tip de transmisie nu sunt justificate, prin urmare se impune completarea acestora cu acceptarea și a altor tehnologii de comunicație care să asigure nevoile autorității contractante. De asemenea, societatea solicită să se modifice/ completeze cerințele prin care se impun comunicațiile și să se adauge mențiunea *„sau prin mecanisme de comunicare ce utilizează medii și frecvențe alternative cu rezultate de comunicare echivalente”*, în conformitate cu prevederile art. 156 alin. (3) Legea nr. 98/2016.

C. În subsidiar, ... solicită acceptarea și a unor tehnologii de comunicație care să cuprindă concentratoare de date. În susținerea sa, contestatorul redă extrasele relevante cuprinse la pag. 14, 17 și 19 din Proiectul tehnic, precum și extrasele relevante din Fișele tehnice nr. 1 și 2, respectiv prevederile referitoare la *PUNCT DE APRINDERE SMART* și la *AIL 24W, SMART - Aparat de iluminat cu sursă LED destinate iluminatului stradal*.

... înțelege că totalitatea specificațiilor tehnice din fișa tehnică indică o anumită origine, sursă, producție și că sunt menționate doar pentru identificarea cu ușurință a tipului de sistem și nu au ca efect favorizarea sau eliminarea anumitor operatori economici sau a anumitor sisteme și că aceste specificații pot fi considerate ca fiind însoțite de mențiunea *«sau echivalent»*. Pe cale de consecință, contestatorul este de părere că organul administrativ-jurisdicțional trebuie să confirme că se poate participa la această procedură cu sisteme de telegestiune și gateway-uri ce utilizează tipuri de comunicație și moduri de transmisie echivalente - funcționalitățile descrise în fișa tehnică fiind respectate.

Multitudinea tipurilor de comunicație de pe piața actuală oferă libertatea necesară atât producătorilor și beneficiarilor pentru crearea și

alegerea sistemelor. Ce s-ar întâmpla dacă ar exista doar modalități de transmisie directă?

Trebuie menționat că există mai multe tipuri de comunicație și că doar o mică parte din acestea au un mod de transmisie direct - detaliile pot fi găsite atât în studii, cât și în proiecte implementate până acum în întreaga lume. În susținerea sa, contestatorul invocă și redă considerente din jurisprudența Consiliului, precum și extrase conținând măsuri de remediere adoptate de alte autorități contractante cu prilejul

derulării altor proceduri de atribuire ce vizează domeniul creșterii eficienței energetice a infrastructurii de iluminat public.

Un sistem de telegestiune ce folosește ca protocol de comunicație rețele de date mobile (GSM) presupune ca fiecare controler individual de telegestiune să fie echipat cu o cartelă SIM pentru transmiterea datelor dintre aparatele de iluminat și serverul de comandă și control. Protocolul de comunicație bazat pe rețele de date mobile ar presupune ca autoritatea contractantă să încheie un contract cu un operator de telefonie mobilă pentru asigurarea lunară a unui abonament de date pentru toate cartelele SIM (aferent fiecărui aparat de iluminat din proiect), pe toată durata de viață a aparatelor de iluminat (aproximativ 25 ani), acest lucru presupunând costuri suplimentare inclusiv pentru autoritatea contractantă.

Așa cum rezultă din dispozițiile art. 31 din HG nr. 395/2016, autoritatea contractantă nu are dreptul de a restricționa participarea la procedura de atribuire a contractului de achiziție publică prin introducerea unor cerințe care nu prezintă relevanță sau care sunt disproporționate în raport cu natura și complexitatea contractului de achiziție publică ce urmează să fie atribuit.

În opinia contestatorului, impunerea unui anumit tip de transmisie, respectiv GSM/RF, reprezintă o cerință restrictivă prin raportare la următoarele considerente:

„> Acest tip de comunicație presupune costuri mari de utilizare post implementare, în timp ce în piața există soluții alternative care nu generează costuri suplimentare;

> Comunicarea prin GSM presupune o dependență față de furnizorii de servicii de telefonie și de infrastructura acestora, însemnând că în situații în care nu există semnal GSM, situații des întâlnite chiar și în zilele de astăzi, comunicarea nu va putea fi stabilită cu acele controlere sau gateway-uri;

> Furnizorii de servicii de telefoni mobile nu vor putea realiza lucrări pentru extinderea ariei de acoperire la cererea beneficiarului sau a responsabililor de implementare în timp ce soluții alternative de comunicare ar oferi mai multă flexibilitate în vederea realizării infrastructurii de comunicare și ar elimina dependențele de furnizori terți

> Potrivit cerinței expusă prin Documentația de atribuire, Entitatea contractantă impune un anumit tip de transmisie, respectiv GSM/RF pentru controlul de la distanță a aparatului de iluminat.

> Existența unei astfel de cerințe exclude alte tehnologii de comunicații care ar putea fi mai eficiente sau mai potrivite în anumite situații. Utilizarea exclusivă a transmisiei RF sau GSM poate să nu fie cea mai eficientă opțiune în toate scenariile. De exemplu, tehnologia PLC beneficiază de infrastructura de cablare electrică existentă, permițând

transmiterea datelor și controlul prin intermediul rețelei de curent electric. Astfel, o cerință rigidă care exclude PLC limitează implementarea unei soluții mai eficiente din punct de vedere energetic și a resurselor și nu permite alegerea celei mai bune opțiuni de comunicare din zona de instalare a sistemului de telegestiune

> Cerința exclude aplicațiile sau utilizările care ar putea beneficia de alte tipuri de comunicații, cum ar fi comunicațiile prin cablu, comunicațiile pe internet sau alte tehnologii emergente de comunicații.

> *Cerința limitează baza de furnizori și soluții disponibile, deoarece nu toți furnizorii sau dezvoltatorii pot oferi module de control care funcționează exclusiv cu transmisia GSM/RF.*

> *Utilizarea numai a transmisiilor GSM sau RF poate fi limitată de acoperirea rețelei sau de alte constrângeri tehnice asociate cu aceste tehnologii. Acest lucru poate afecta disponibilitatea și fiabilitatea sistemului în anumite locații.*

> *Așa cum se învederează din cuprinsul interpretarea prevederilor art. 166 din Legea nr. 99/2016 este interzis a se indica o anumită specificație tehnică/tehnologie de fabricație legată de proiectare, calculare și execuția lucrărilor și la utilizarea produselor fără a fi însoțită de mențiunea „sau echivalent”, având în vedere că se pot utiliza și alte protocoale de comunicație, solicităm eliminarea cerinței în discuție, sau, în subsidiar, în ipoteza în care se va aprecia că nu se impune eliminarea acesteia, solicită să dispună obligarea autorității contractante la reformularea prevederilor din Fișa tehnică, prin introducerea, după sintagma transmisie GSM, a mențiunii „sau echivalent”, conform prevederilor legale”.*

În susținerea argumentelor sale, ... invocă și redă considerente din jurisprudența Consiliului.

4. ... solicită eliminarea cerințelor restrictive prin care se solicită ca echipamentul Controller să fie montat la partea inferioară, acesta trebuind a fi montat „la partea inferioară/superioară”.

5. ... solicită eliminarea cerinței restrictive care vizează alimentarea, întrucât este formulată special pentru a impune controlere de tip Zhaga, în contradictoriu cu propria documentație de atribuire - prin care se menționează NEMA sau similar „sau pentru a induce în eroare ofertantii menționând NEMA sau similar, dar având mai multe cerințe care sunt strict legate de conectorul Zhaga”. În susținerea sa, contestatorul invocă și redă extrasele relevante din Proiectul tehnic și din Fișa tehnică nr. 2, citează, cu titlu de jurisprudență, măsuri de remediere adoptate de o altă autoritate contractantă într-o altă procedură vizând creșterea eficienței energetice a infrastructurii de iluminat public și învederează următoarele:

Cerința este formulată special pentru controlere de tip Zhaga. Achiziția menționează în cerințe că tipul de conector trebuie să fie Zhaga sau similar, pentru a induce în eroare ofertanții, cerințele de alimentare de 24 V excluzând alte tipuri de conectori, cum ar fi NEMA, un alt conector standardizat foarte des utilizat în industrie pentru controller ce sunt alimentate la 230V. Prin urmare, pentru a menține caracterul de echivalență a tipului de conector se impune completarea cerinței contestate cu mențiunea „controllerul intelligent este alimentat la 24 Vcc sau 230 Vc”.

Tot pentru a menține caracterul de echivalență a tipului de conector se impune și completarea cerințelor din fișa tehnică, care fac trimitere directă la compatibilitatea electromagnetică cu priza de tip Zhaga Book 18 cu mențiunea „*sau NEMA*”. Același lucru este necesar și pentru cerința prin care se cere alimentarea controller-ului inteligent din Magistra BUS DALI, cu o tensiune de 24Vcc, completarea fiind următoare: „*alimentarea prin magistrala BUS DALI 24vcc sau direct din alimenatrea aparatului de iluminat la 230 Vcc*”. În acest sens, contestatorul invocă și redă prevederile art. 156 alin. (2) din Legea nr. 98/2016, precum și pe

cele ale art. 31 din HG nr. 395/2016, și precizează faptul că cerința este restrictivă, fiind formulată special pentru a impune controlere de tip Zhaga, în contradictoriu cu propria documentație de atribuire.

5. ... solicită eliminarea cerințelor restrictive prin care se impune Driver DALI compatibil D4i și, în temeiul prevederilor art. 156 alin. (3) Legea nr. 98/2016, solicită să se permită îndeplinirea cerinței prin mecanisme/ soluții echivalente. În susținerea sa, contestatorul invocă și redă extrasele relevante din Proiectul tehnic (pag. 23) și din Fișa tehnică nr. 2, citează, cu titlu de jurisprudență, măsuri de remediere adoptate de o altă autoritate contractantă într-o altă procedură vizând creșterea eficienței energetice a infrastructurii de iluminat public și învederează următoarele:

Cerința privind certificarea D4i pentru driverul aparatului de iluminat stradal este restrictivă deoarece impune utilizarea unei tehnologii specifice, eliminând alte soluții echivalente care pot asigura aceeași funcționalitate și compatibilitate. D4i este un standard bazat pe protocolul DALI-2, destinat în principal sistemelor inteligente de iluminat conectate, însă existența altor protocoale larg utilizate, precum 0-10V, DMX, KNX, LonWorks sau Zigbee, face ca această cerință să limiteze artificial opțiunile disponibile pe piață. Mai mult, certificarea D4i implică costuri suplimentare pentru producători și oferă un avantaj competitiv doar anumitor furnizori care deja dețin această certificare, excluzând soluțiile care respectă standarde internaționale precum IEC 62386 fără a avea formalizarea specifică D4i. De asemenea, driverele care utilizează alte tehnologii pot oferi eficiență energetică similară și integrare facilă în sistemele de telegestiune fără a necesita conformitatea D4i, ceea ce face ca această cerință să fie o barieră tehnologică și economică nejustificată. În plus, impunerea unui certificat strict D4i poate duce la creșterea costurilor echipamentelor și a restricțiilor de compatibilitate cu infrastructurile existente, reducând flexibilitatea în alegerea celor mai eficiente soluții pentru iluminatul stradal inteligent. Astfel, petentul este de părere că această cerință nu doar că limitează concurența, dar și restricționează adoptarea unor alternative performante, compatibile și optimizate din punct de vedere al costurilor.

Cerința restrictivă, deși menționează că se acceptă atât Zhaga și Nema, cerințele impuse privind Driverul DALI compatibil D4i sunt specifice doar echipamentului Zhaga. În acest sens, contestatorul expune, în facsimil, specificații tehnice.

6. ... solicită eliminarea cerinței restrictive prin care se impune certificarea conform standardului IEC 62443 pentru Securitate cibernetică și solicită eliminarea cerinței ca fiind restrictivă, aceasta prepunând costuri suplimentare pentru ofertanți. În acest sens, contestatorul este de părere că, atât timp cât se solicită cerificarea

ENEC, cerințele privind prezentarea unor rapoarte de testare suplimentare au rolul doar de a restrânge concurența. În susținerea sa, contestatorul invocă și redă extrasele relevante din Proiectul tehnic (pag. 10-11) și din Fișa tehnică nr. 1 și, totodată, învederează următoarele:

Conformitatea cu IEC 62443 implică investiții semnificative în infrastructură, tehnologii, certificări și instruirea personalului. Aceste costuri pot depăși bugetele disponibile, mai ales pentru companiile mici sau mijlocii.

Standardul nu impune doar costuri inițiale, ci și cheltuieli recurente pentru monitorizare continuă, audituri și actualizări ale sistemului.

În plus, în sensul că, atât timp cât se solicită certificarea ENEC, cerințele privind prezentarea unor rapoarte de testare suplimentare au rolul doar de a restrânge concurența, este confirmată de prevederile art. 11 din Ghidul de finanțare a Programului privind creșterea eficienței energetice a infrastructurii de iluminat public din 05.11.2024, parte integrantă din Ordinele nr. 1866/2021 și nr. 2490/2024, prevederi pe care petentul le și redă.

8. ... solicită eliminarea cerințelor restrictive prin care se impun funcții SCADA și, în temeiul prevederilor art. 156 alin. (3) Legea nr. 98/2016, solicită să se permită îndeplinirea cerinței prin mecanisme/soluții echivalente. În susținerea sa, contestatorul invocă și redă extrasele relevante din Proiectul tehnic (pag. 12) și din Fișa tehnică nr. 1, și, totodată, solicită să se accepte formularea *„sau arhitecturi de sistem și tehnologii echivalente prin care sunt oferite aceleași funcționalități”*.

9. ... solicită eliminarea cerințelor restrictive prin care se solicită funcționalități ale interfețelor, prin completarea cu formularea *„sau organizari ale interfețelor echivalente care prezintă aceleași funcționalități”*.

10. ... solicită eliminarea cerințelor restrictive prin care se impune ZHAGA și, în temeiul prevederilor art. 156 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 98/2016, solicită să se adauge mențiunea *„sau echivalent”* în toată documentația de atribuire unde apare *„conectare Zhaga”* și eliminarea cerințelor prin care se impune montarea în partea superioară. În susținerea sa, contestatorul invocă și redă extrasele relevante din Proiectul tehnic (pag. 11-12, 17, 18 și 21) și din Fișele tehnice nr. 1 și 2, și, totodată, citează, cu titlu de jurisprudență, măsuri de remediere adoptate de o altă autoritate contractantă într-o altă procedură vizând creșterea eficienței energetice a infrastructurii de iluminat public.

11. ... solicită eliminarea cerințelor restrictive prin care se impun standardele EN 55022, EN 55024 și EN 50065.

12. ... solicită eliminarea cerințelor restrictive prin care se impune testul de rezistență conform SR EN ISO 9227:2017, întrucât aceasta presupune costuri suplimentare pentru ofertanți. Pe de altă parte, petentul susține că, atât timp cât se solicită certificarea ENEC, cerințele privind prezentarea unor rapoarte de testare suplimentare au rolul doar de a restrânge concurența. În susținerea sa, contestatorul invocă și redă extrasul relevant din Proiectul tehnic (pag. 18) și din Fișa tehnică nr. 2, și, totodată, învederează următoarele:

Cerința de prezentare a testelor pentru rezistența la mediu salin, conform SR EN ISO 9227:2017, pentru iluminatul stradal este restrictivă,

deoarece impune o verificare specifică, relevantă în principal pentru medii cu expunere ridicată la factori corozivi, precum zonele de coastă sau infrastructura rutieră tratată cu sare în sezonul rece, dar nu neapărat justificată pentru toate locațiile în care se instalează sistemele de iluminat public. În plus, standardul ISO 9227:2017 presupune teste de pulverizare salină controlată într-un mediu de laborator, ceea ce impune costuri suplimentare de certificare și teste chiar și pentru produse care utilizează materiale și tratamente anticorozive deja conforme cu alte standarde internaționale, precum ISO 12944, pentru

protecția anticorozivă sau IEC 60598 pentru echipamente de iluminat. Această cerință poate exclude furnizorii care respectă standarde echivalente de protecție anticorozivă, dar care nu au realizat în mod specific testele conform SR EN ISO 9227:2017, reducând astfel concurența și crescând artificial costurile produselor. Mai mult, impunerea acestei certificări fără a ține cont de condițiile reale de exploatare poate duce la restricționarea accesului la licitație a unor soluții perfect viabile și durabile pentru medii urbane standard, unde expunerea la sare nu este un factor critic. Astfel, această cerință nu doar că limitează oferta de echipamente conforme, dar și impune constrângeri tehnologice și financiare nejustificate, fără un beneficiu clar în toate scenariile de utilizare a iluminatului stradal.

Standardele solicitate într-o procedură de achiziție publică trebuie să fie însoțite de o justificare clară a utilității acestora și de parametri specifici care se doresc a fi verificați, pentru a respecta principiul proporționalității și a evita restrângerea nejustificată a concurenței. Fără a detalia motivul pentru care sunt necesare aceste standarde și fără a indica ce parametri trebuie evaluați în rapoartele de testare, cerința devine arbitrară și poate conduce la excluderea unor ofertanți care pot propune soluții echivalente din punct de vedere funcțional.

Mai mult, stabilirea utilității standardelor asigură transparența procesului și permite ofertanților să înțeleagă în mod clar cerințele, facilitând prezentarea unor soluții conforme cu nevoile autorității contractante.

Contestatorul consideră că solicitarea sa este întemeiată, în condițiile în care standardele în discuție cuprind mai multe tipuri de corpuri de iluminat, respectiv mai multe părți, aferente diferitelor tipuri de corpuri de iluminat. În susținerea sa, contestatorul invocă și redă considerente din jurisprudența Consiliului.

13. ... solicită eliminarea cerințelor restrictive prin care se impune o valoare de maxim 0,5W pentru puterea consumată.

În concluzie, contestatorul solicită admiterea contestației.

Prin adresa nr. 1897/21.02.2025, înregistrată la C.N.S.C. sub nr. ..., în temeiul dispozițiilor art. 18 alin. (1) din Legea nr. 101/2016, autoritatea contractantă a transmis punct de vedere cu privire la contestația ce face obiectul acestui dosar, prin care a adoptat o serie de măsuri de remediere, astfel afirmând următoarele:

1. Referitor la eliminarea prezentării mostrelor:

Obiectul achiziției îl reprezintă serviciile de proiectare și execuție lucrări pentru:

- înlocuire aparate de iluminat existente cu aparate de iluminat echipate cu surse LED;

- Implementarea unui sistem de telegestiune pentru aparatele de iluminat;

- Modernizarea punctelor de aprindere.

Pe lângă specificațiile tehnice solicitate pentru echipamente, documentația de atribuire conține și documentele necesare care să ateste îndeplinirea specificațiilor de către echipamentele oferite. Astfel, dacă în cazul componentelor fizice, cum ar fi aparatele de iluminat, module de telegestiune sau puncte de aprindere, sunt solicitate documente justificative, cum ar fi fișe tehnice, declarații de conformitate,

rapoarte de testare etc., pentru componenta software nu există documente din care să reiasă îndeplinirea funcționalităților solicitate.

Prin introducerea prezentării mostrelor se urmărește verificarea cerințelor tehnice minime pe care sistemul de telegestiune trebuie să le respecte, în conformitate cu necesitățile achizitorului și specificațiile din Documentația de Avizare a Lucrărilor de Intervenție aprobată prin hotărârea de Consiliu Local.

În conformitate cu caietul de sarcini, aceste cerințe sunt:

- transmiterea de comenzi individuale aparatelor de iluminat;
- detectarea unui defect individual cu emiterie de alarme;
- posibilitatea de variere liniară a fluxului luminos și, respectiv, a puterii consumate;
- demonstrarea capacității de a comanda sistemul implementat prin intermediul unui computer și software dedicat la locul probei practice;
- capacitatea de a prezenta amplasarea aparatelor de iluminat comandate pe o hartă electronică publică a COMUNEI NUȘFALĂU și de a vizualiza starea fiecărui aparat de iluminat pe harta respectivă.

Adresarea individuală a aparatelor de iluminat va fi probată prin varierea fluxului luminos diferențiat, aprindere stingere, etc.

- Se va demonstra vizualizarea în soft a unei defecțiuni în rețeaua de alimentare cu energie electrică și a unui racord neautorizat;
- Se va demonstra integrarea și vizualizarea în soft a unui echipament separat pentru numărarea traficului, cu scopul de a condiționa scăderea cu o clasă de iluminare în funcție de densitatea de trafic din zona respectivă;
- Se va demonstra integrarea și vizualizarea în soft a unui senzor de lumină digital, care va putea comanda wireless pornirea/ oprirea iluminatului public, către mai multe puncte de aprindere, în funcție de cerința autorității contractante.

Or, toate aceste cerințe minime nu pot fi certificate prin documente, ci numai prin testări efectuate de către fiecare ofertant împreună cu comisia de evaluare. În susținerea argumentelor sale, autoritatea contractantă invocă și redă prevederile art. 20 alin. (10) și (12) din HG nr. 395/2016, precum și considerente din jurisprudența instanțelor.

2. Referitor la eliminarea certificatului ENEC – solicitat pentru CONTROLLER:

La fel ca și în cazul aparatelor de iluminat, certificarea ENEC este o certificare de terță parte, care atestă conformitatea modulelor de telegestiune cu standardele de siguranță electrică. Spre deosebire de certificarea CE, care este o declarație proprie, dată de către producător sau importator, marcajul ENEC este acordat de un organism independent de terță parte. Astfel, autoritatea contractantă beneficiază de expertiza

unei certificări de terță parte, care atestă conformitatea produselor, și de faptul că acestea au beneficiat de o schemă complexă de testare și verificare înainte de punerea pe piață, schemă de testare care nu poate fi realizată de către autoritate în procesul de evaluare și pentru care nu deține competențele necesare.

Certificarea ENEC este un indicator de calitate, fiind rezultatul testării independente și al supravegherii regulate a producției. Aceasta oferă autorității contractante și publicului încredere în produsele utilizate,

protejând integritatea infrastructurii și asigurând costuri reduse de mentenanță pe termen lung.

În drept, Legea nr. 98/2016 statuează dreptul autorității contractante de a solicita, în temeiul art. 158, rapoarte de testare sau certificări drept mijloc de probă, care să ateste conformitatea produselor, serviciilor sau lucrărilor care fac obiectul achiziției.

ENEC este un sistem de certificare care garantează că echipamentele electrice (inclusiv controlerele de iluminat stradal) respectă standardele de siguranță specifice Uniunii Europene. Aceasta include teste riguroase pentru a preveni pericole precum electrocutarea, incendiile sau scurtcircuiturile.

Controlerele de corp de iluminat stradal sunt expuse la condiții extreme (vânt, ploaie, variații de temperatură), iar utilizarea unui certificat ENEC garantează că acestea sunt construite pentru a rezista la aceste condiții și nu prezintă pericole pentru infrastructura electrică și pentru cea rutieră.

În contextul iluminatului public, ENEC nu doar că certifică siguranța, dar și eficiența energetică a echipamentelor electrice. Într-o eră a sustenabilității și a reducerii costurilor, este esențial ca echipamentele de iluminat public să fie eficiente din punct de vedere energetic, iar ENEC garantează că aceste standarde sunt respectate.

Alte certificări, deși valabile pentru siguranță, nu pun accentul necesar pe cerințele de eficiență energetică și sustenabilitate.

3. Referitor la solicitarea de eliminare a cerințelor restrictive prin care se impune modul de comunicație, respectiv comunicația celulară, GSM/ GSM 4G/ LAN/ WAN/ LTE:

Autoritatea contractantă consideră nefondată critica contestatorului, întrucât pe piața de iluminat din România există mai multe sisteme de telegestiune care funcționează pe baza comunicației fără fir GSM (Interact City - Signify, Exedra - Schreder, Intelilight - Flashnet). Aceasta precizează că tehnologia GSM, rețea de comunicație radio universală, solicitată în vederea asigurării comunicației pentru sistemul de telegestiune, nu poate fi considerată restrictivă, avându-se în vedere că nu este de natură a favoriza un anumit producător de echipamente sau un anumit furnizor de servicii, respectiv un anumit ofertant.

Contestatorul nu probează în niciun fel care este caracterul restrictiv al cerințelor criticate, rezumându-se la a încerca să își impună propria soluție, respectiv tehnologia RF/ MESH, care nu este în concordanță nici cu necesitățile achizitoarei și nici cu specificațiile stabilite la nivelul Documentației de Avizare a Lucrărilor de Intervenție. Achizitoarea este de părere că este singura în măsură să stabilească specificațiile tehnice în concordanță cu propriile necesități, și nu este în

sarcina potențialilor ofertanți să impună specificațiile tehnice. Astfel fiind, autoritatea contractantă nu are vreo obligație legală de a modifica documentația de atribuire după voința operatorului economic care a formulat contestația.

În iluminatul public, comunicarea GSM este superioară față de cea RF/ MESH, datorită:

1. Fiabilității și stabilității superioare, care garantează o comunicare constantă și de calitate.

2. Flexibilității și ușurinței de implementare în diverse locații, fără a depinde de infrastructura electrică locală.

3. Securității avansate a datelor și a protecției comunicațiilor.

4. Rezistenței la interferențe electromagnetice și la degradarea semnalului.

5. Costurilor mai reduse de implementare, mai ales în localitățile unde infrastructura GSM este deja disponibilă.

6. Scalabilității și acoperirii extinse, necesare pentru extinderea rapidă a sistemelor de iluminat public inteligent.

Prin urmare, achizițtoarea apreciază că opțiunea GSM oferă o soluție mai robustă, scalabilă și mai sigură pentru iluminatul public inteligent, comparativ cu varianta RF/ MESH.

Detaliind, autoritatea contractantă enumeră dezavantajele opțiunii RF/ Mesh comparativ cu cea GSM, sens în care afirmă următoarele:

« 1. *Acoperire si Distanța:*

* *Raza Limitată: Rețelele RF Mesh au, de obicei, o rază de acțiune mai scurtă comparativ cu GSM. În timp ce rețelele GSM pot acoperi zone vaste cu ajutorul turnurilor de telefonie mobilă, RF Mesh se bazează pe noduri individuale pentru a retransmite semnale, limitând acoperirea generală.*

* *Lacune de Acoperire: În zonele cu obstacole sau cu o implementare rară a nodurilor, rețelele RF Mesh pot experimenta lacune de acoperire sau o putere a semnalului slabă. Rețelele GSM, cu acoperirea lor mai largă, sunt mai puțin susceptibile la astfel de probleme.*

2. *Scalabilitate si Capacitate:*

* *Dificultăți de Scalabilitate: Scalarea unei rețele RF Mesh poate fi complexă. Pe măsura ce numărul de noduri crește, gestionarea rețelei și asigurarea unei comunicări fiabile devin mai dificile. Rețelele GSM sunt proiectate pentru implementări la scară largă, cu o infrastructură robustă.*

* *Latime de Banda Limitată: Rețelele RF Mesh au adesea o latime de bandă limitată comparativ cu GSM. Acest lucru poate restricționa cantitatea de date care poate fi transmisă, făcând-o nepotrivită pentru aplicații care necesită rate de date ridicate. Rețelele GSM oferă o latime de bandă mai mare, permițând un transfer de date mai rapid.*

3. *Fiabilitate si Interferențe:*

* *Punct Unic de Defecțiune: Într-o rețea RF Mesh, dacă un nod critic esuează, poate perturba comunicarea pentru o parte semnificativă a rețelei. Rețelele GSM au redundanță incorporată, ceea ce le face mai rezistente la defecțiunile nodurilor individuale.*

* *Interferențe: Rețelele RF Mesh pot fi mai susceptibile la interferențe de la alte dispozitive electronice care funcționează în aceeași*

banda de frecventa. Rețelele GSM functioneaza in benzi de frecventa licentiate, reducând riscul de interferența.

4. Securitate:

** Vulnerabilitati de Securitate: Rețelele RF Mesh pot fi mai vulnerabile la amenintarile de securitate comparativ cu GSM. Natura distribuita a rețelei poate facilita accesul neautorizat sau atacurile. Rețelele GSM au mecanisme de securitate robuste pentru a proteja împotriva unor astfel de amenintari.*

5. Cost si Complexitate:

** Cost de Implementare Mai Ridicat: Implementarea unei rețele RF Mesh poate fi mai costisitoare decât utilizarea infrastructurii GSM existente. Configurarea și întreținerea rețelei mesh necesită echipamente specializate și expertiză. Rețelele GSM utilizează infrastructura existentă, reducând costurile de implementare.*

** Complexitate: Proiectarea și gestionarea unei rețele RF Mesh pot fi mai complexe decât utilizarea unei rețele GSM. Natura distribuită a rețelei necesită o planificare și o configurare atentă pentru a asigura o comunicare fiabilă. Rețelele GSM au protocoale și standarde bine stabilite, simplificând gestionarea rețelei.*

6. Consum de Energie:

** Consum de Energie Mai Ridicat: Nodurile RF Mesh necesită adesea mai multă energie pentru a funcționa comparativ cu dispozitivele GSM. Acest lucru poate fi o problemă pentru dispozitivele alimentate cu baterii într-o rețea RF Mesh. Dispozitivele GSM sunt proiectate pentru un consum de energie mai redus, prelungind durata de viață a bateriei.*

7. Standardizare și Interoperabilitate:

** Lipsa de Standardizare: Tehnologia RF Mesh nu are același nivel de standardizare ca GSM. Acest lucru poate duce la probleme de interoperabilitate între diferite rețele RF Mesh. Rețelele GSM au standarde bine definite, asigurând o interoperabilitate perfectă între dispozitive.*

8. Maturitate și Ecosistem:

** Tehnologie Mai Puțin Matură: Tehnologia RF Mesh este relativ mai puțin matură comparativ cu GSM. Aceasta înseamnă că pot exista mai puține soluții disponibile și suport pentru rețelele RF Mesh. GSM are un ecosistem matur, cu o gamă largă de dispozitive, infrastructură și servicii de asistență.*

9. Latenta:

** Latenta Mai Ridicată: Rețelele RF Mesh pot experimenta o latență mai ridicată comparativ cu GSM, în special în rețelele mari. Acest lucru poate fi o problemă pentru aplicațiile care necesită comunicare în timp real. Rețelele GSM oferă o latență mai mică, permițând timpi de răspuns mai rapizi.*

10. Mobilitate:

** Mobilitate Limitată: Rețelele RF Mesh nu sunt potrivite pentru aplicații mobile. Pe măsura ce dispozitivele se deplasează, topologia rețelei se schimbă, ceea ce poate perturba comunicarea. Rețelele GSM sunt proiectate pentru a suporta dispozitive mobile, oferind conectivitate perfectă pe măsura ce utilizatorii se deplasează.*

11. Calitatea Serviciului (QoS):

** Gestionarea QoS Dificilă: Asigurarea Calității Serviciului (QoS) într-o rețea RF Mesh poate fi dificilă. Prioritizarea traficului și gestionarea*

congestiei rețelei pot fi dificile din cauza naturii distribuite a rețelei. Rețelele GSM oferă capacitati mai bune de gestionare a QoS, asigurand livrarea fiabila a datelor critice.».

De asemenea, achizitoarea precizează că rețelele RF/ Mesh au și avantaje față de cele GSM, în anumite scenarii, cum ar fi costurile de infrastructură mai scăzute pentru implementări la scară mică și capacitatea de a funcționa în zonele fără acoperire GSM. Cu toate acestea, dezavantajele enumerate mai sus evidențiază câteva dintre limitările cheie ale RF/ Mesh comparativ cu GSM.

4. Referitor la solicitarea de eliminare a cerințelor restrictive prin care se solicită ca echipamentul CONTROLLER să fie montat la partea inferioară, autoritatea contractantă declară că acceptă reformularea în fișele tehnice cu mențiunea „la partea inferioara/superioara”.

5. Referitor la solicitarea de eliminare a cerinței restrictive care vizează alimentarea, despre care contestatorul susține că este formulată special pentru a impune controlere de tip Zhaga, „in contradictoriu cu propria documentația de atribuire prin care se menționează NEMA sau similar sau pentru a induce în eroare ofertanții menționând NEMA sau similar, dar având mai multe cerințe care sunt strict legate de conectorul Zhaga”:

În cadrul documentației de atribuire au fost solicitate aparate de iluminat echipate cu conector standardizat tip Zhaga, precum și module de telegestiune compatibile cu conectorul Zhaga.

În timp ce standardul NEMA este un standard dezvoltat pentru piața nord americană, Zhaga este standardizarea europeană pentru sistemele de control al iluminatului. Pe piață există peste o sută de producători atât de aparate de iluminat, cât și de sisteme de telegestiune, care și-au adaptat produsele la standardul Zhaga, în special pentru piața europeană. De altfel, toate produsele compatibile cu standardul Zhaga pot fi regăsite pe site-ul <https://zhagastandard.org/products.html>.

În ceea ce privește montajul conectorului, specificațiile documentației de atribuire sunt foarte clare:

- Aparatele de iluminat vor fi echipate cu conector electro-mecanic (priză) standardizat tip Zhaga, la partea superioară, pentru montarea modulului de telegestiune și cu conector electro-mecanic (priză) standardizat tip Zhaga, la partea inferioară, pentru asigurarea posibilității de montare ulterioară de senzori. Astfel, aparatele de iluminat vor fi echipate cu doi conectori standardizați tip Zhaga. De asemenea, trebuie precizat faptul că senzorii nu pot fi montați decât la partea inferioară;

- Modulul de control va fi conectat direct la aparatul de iluminat, printr-un conector standardizat de tip Zhaga.

Avantajele echipamentului Zhaga:

- Compatibilitate cu o multitudine de elemente de control și senzori;

- Comunicație standardizată cu o multitudine de drivere compatibile;

- Flexibilitate în dezvoltarea de soluții de viitor;

- Alimentare la tensiune redusă;

- Consum electric redus;

- Comunicație bidirecțională cu serverul;

- Dimensiuni reduse ale modulelor de control în comparație cu modulul pe standard NEMA;
- Costuri reduse în comparație cu modulele NEMA;
- Fiabilitate în exploatare, având în vedere că are doar 4 pini, în comparație cu 7 pini cât au modulele tip NEMA.
- Abordare orientată către securitate cibernetică:
 - Standardul ZAGHA include protecții integrate pentru securitatea cibernetică, fiind ideal pentru sisteme conectate expuse riscurilor online.

- NEMA nu acordă aceeași prioritate aspectelor de securitate, ceea ce îl face mai vulnerabil în sistemele moderne, care necesită protecție avansată.

- Focus pe soluții IoT și smart city:

- ZAGHA este special conceput pentru a răspunde nevoilor localităților inteligente, în care iluminatul conectat joacă un rol major.

- NEMA, fiind mai vechi, este orientat spre sisteme tradiționale de iluminat, fără a oferi suport extins pentru rețelele inteligente sau pentru colectarea și utilizarea datelor în timp real.

- Flexibilitate și adaptabilitate:

- ZAGHA permite scalabilitate mai bună, făcându-l ideal pentru implementări complexe și pentru proiecte mari, care se extind în timp.

- NEMA are o structură mai rigidă și necesită modificări suplimentare pentru a se adapta la sistemele de iluminat moderne.

- Reducerea costurilor pe termen lung

- Cu ZAGHA, se pot integra funcționalități multiple într-un singur sistem (iluminat, monitorizare, analiza a datelor, managementul energiei), reducând costurile totale ale proprietății.

- NEMA, necesită, adesea, echipamente suplimentare pentru funcții avansate.

- Alinierea la standardele internaționale

- ZAGHA este gândit să fie compatibil cu alte standarde internaționale, precum IEC 62443 pentru securitate cibernetică și ISO pentru managementul calității.

- NEMA nu oferă aceeași aliniere globală.

Astfel, autoritatea contractantă subliniază că ZAGHA oferă un avantaj distinct, considerându-l ca fiind superior, în contextul modern al iluminatului conectat, localităților inteligente și cerințelor de securitate cibernetică. Având în vedere obiectivele specifice ale proiectului, ZAGHA reprezintă o opțiune superioară standardului NEMA.

6. Referitor la solicitarea de eliminare a cerințelor restrictive prin care se impune Driver DALI compatibil D4i, autoritatea contractantă consideră cerința ca nefiind restrictivă deoarece:

- Standard deschis: D4i este un standard public și deschis, ceea ce înseamnă că orice producător poate dezvolta drivere și alte produse compatibile. Nu există o singură sursă sau un furnizor exclusiv pentru D4i.

- Interoperabilitate: Produsele D4i sunt concepute pentru a fi interoperabile, ceea ce înseamnă că pot funcționa împreună, indiferent de producător. Acest lucru oferă libertate de alegere și evită dependența de un singur furnizor.

- Disponibilitate: Există o gamă largă de drivere DALI compatibile D4i disponibile pe piață de la diferiți producători. Acest lucru asigură o concurență sănătoasă și prețuri competitive.

- Beneficii: D4i oferă numeroase beneficii, cum ar fi colectarea de date, controlul avansat și interoperabilitatea, care pot duce la economii de energie, costuri de întreținere reduse și o mai bună experiență de iluminare.

7. Referitor la solicitarea de eliminare a cerinței restrictive prin care se impune certificarea conform standardului IEC 62443 pentru Securitate cibernetică:

Standardul IEC 62443 joacă un rol esențial în securitatea cibernetică a sistemelor industriale, inclusiv în sectorul sistemelor de iluminat conectate, care sunt tot mai integrate în infrastructura modernă. Aceasta este o serie de standarde internaționale care oferă un cadru pentru asigurarea securității cibernetică în sistemele de control industrial (ICS). În susținerea sa, achiziția oferă câteva aspecte privind importanța acestuia în contextul sistemelor de iluminat:

a. Creșterea vulnerabilității sistemelor de iluminat inteligente

Sistemele de iluminat conectate sunt integrate cu tehnologia IoT (Internet of Things) și comunică prin rețele digitale. Aceasta le expune la riscuri cibernetică, cum ar fi:

- Atacuri de tip malware;
- Acces neautorizat;
- Exploatarea vulnerabilităților de rețea;
- Perturbarea funcționării infrastructurii critice.

IEC 62443 oferă măsuri de securitate care asigură protecția împotriva acestor amenințări.

b. Asigurarea securității prin proiectare (Security by Design)

Implementarea standardului IEC 62443 în sistemele de iluminat conectate:

- Promovează proiectarea de sisteme rezistente la atacuri cibernetică;
- Definește cerințe clare pentru furnizori, integratori și utilizatori finali;
- Asigură utilizarea unor protocoale sigure de comunicare între componentele sistemului.

Acest principiu reduce riscurile de securitate încă din faza de dezvoltare a sistemelor.

c. Alinierea la cerințele globale de securitate

IEC 62443 ajută producătorii și operatorii de sisteme de iluminat să respecte cerințele de securitate internaționale. Acest lucru este important pentru:

- Integrarea sistemelor în infrastructuri smart city;
- Compatibilitatea cu alte sisteme industriale;
- Creșterea încrederii în soluțiile de iluminat conectat.

d. Reducerea riscurilor operaționale

Sistemele de iluminat controlate digital pot deveni ținte pentru atacurile cibernetică, ceea ce poate duce la:

- Oprirea funcționării;
- Pierderea datelor critice;

- Compromiterea siguranței publice.

Standardul IEC 62443 oferă proceduri și măsuri de control care reduc aceste riscuri, cum ar fi:

- Segmentarea rețelei pentru limitarea impactului unui atac;
- Monitorizarea continuă a securității.

e. Beneficii economice și operaționale

Prin implementarea acestui standard, sistemele de iluminat:

- Devin mai eficiente, minimizând costurile asociate incidentelor de securitate;

- Cresc în durabilitate și fiabilitate;
- Contribuie la crearea unui mediu mai sigur pentru utilizatori.

f. Adaptabilitate pentru viitor

Standardul IEC 62443 este conceput pentru a fi flexibil și scalabil, permițând adaptarea la tehnologii emergente și la noi amenințări. Acest lucru este crucial pentru sistemele de iluminat conectate, care evoluează rapid.

În decembrie 2024, Grupul Electrica a fost ținta unui atac cibernetic de tip ransomware, care a vizat serverele virtuale utilizate pentru diverse aplicații interne și externe.

Acest incident subliniază importanța implementării standardului IEC 62443 în infrastructurile critice, inclusiv în sistemele de iluminat conectate. Standardul oferă un cadru robust pentru asigurarea securității cibernetice în sistemele de control industrial, contribuind la:

- Identificarea și gestionarea vulnerabilităților: Permite detectarea timpurie a punctelor slabe în sistem, prevenind exploatarea acestora de către atacatori.

- Implementarea măsurilor de protecție: Asigură utilizarea unor protocoale și practici de securitate adecvate pentru a proteja sistemele împotriva accesului neautorizat.

- Răspuns eficient la incidente: Oferă proceduri clare pentru gestionarea și remedierea rapidă a incidentelor de securitate, minimizând impactul asupra operațiunilor.

Astfel, securitatea cibernetică este o obligație și nu o opțiune, și că implementarea standardului IEC 62443 în sistemele de iluminat este esențială pentru asigurarea securității cibernetice, protecția datelor și funcționarea fiabilă a infrastructurilor moderne. Într-un context global de digitalizare, adoptarea acestui standard devine un element cheie pentru dezvoltarea durabilă și securitatea localităților inteligente.

Art. 158 din Legea nr. 98/2016 statuează dreptul autorității contractante de a solicita rapoarte de testare sau certificări drept mijloc de probă, care să ateste conformitatea produselor, serviciilor sau lucrărilor care fac obiectul achiziției.

Costul testării inițiale, pentru a îndeplini cerințele IEC 62443, este modest comparativ cu potențialele pierderi cauzate de atacuri cibernetice sau defecțiuni ale sistemului de iluminat public, care pot afecta operarea zilnică a rețelei, siguranța rutieră și eficiența energetică.

Costurile asociate cu testarea conformității cu standardul IES 62443 nu sunt considerate a fi restrictive, având în vedere importanța critică a securității cibernetice în contextul actual și necesitatea asigurării conformității cu standardele europene relevante. Mai mult, beneficiile obținute prin implementarea măsurilor de securitate cibernetică, cum ar fi protecția împotriva amenințărilor cibernetice, reducerea riscului de

pierderi financiare și de reputație, precum și creșterea încrederii clienților, aspecte ce depășesc cu mult costurile inițiale de testare.

8. Referitor la solicitarea de eliminare a cerințelor restrictive prin care se impun funcții SCADA:

Sistemul SCADA este un instrument extrem de valoros în gestionarea și optimizarea sistemelor de iluminat public. Acesta oferă o serie de beneficii semnificative, contribuind la eficiența, siguranța și sustenabilitatea acestor sisteme. În susținerea argumentelor sale,

achizitoarea afirmă următoarele aspecte, pe care le califică ca fiind importante:

- Monitorizare centralizată și control de la distanță:

- * SCADA permite operatorilor să monitorizeze și să controleze întregul sistem de iluminat public dintr-un singur punct central.

- * Aceasta include posibilitatea de a aprinde și stinge luminile, de a ajusta intensitatea luminoasă în funcție de necesități, și de a programa funcționarea luminilor în anumite intervale orare.

- Detectarea defecțiunilor și localizarea rapidă a problemelor:

- * Sistemul SCADA poate detecta automat defecțiunile apărute în sistemul de iluminat public, cum ar fi lămpile arse sau cablurile întrerupte.

- * Localizarea precisă a problemelor permite echipelor de intervenție să ajungă rapid la fața locului și să remedieze defecțiunile într-un timp scurt, reducând astfel perioadele de întuneric și riscurile de accidente.

- Eficiența energetică și reducerea costurilor:

- * Prin intermediul sistemului SCADA se pot implementa strategii de iluminare inteligentă, cum ar fi reducerea intensității luminoase în anumite perioade ale nopții sau utilizarea senzorilor de mișcare pentru a aprinde luminile doar atunci când este necesar.

- * Aceste măsuri duc la un consum mai mic de energie electrică și, implicit, la reducerea costurilor de funcționare a sistemului de iluminat public.

- Îmbunătățirea siguranței și a confortului public:

- * Un sistem de iluminat public funcțional și bine gestionat contribuie la creșterea siguranței cetățenilor, reducând riscul de accidente și de infracțiuni.

- * Prin intermediul SCADA se poate asigura un nivel optim de iluminare în toate zonele localităților, oferind un mediu sigur și confortabil pentru locuitori.

- Flexibilitate și adaptabilitate:

- * Sistemele SCADA pot fi adaptate și integrate cu alte sisteme inteligente, cum ar fi sistemele de gestionare a traficului sau sistemele de monitorizare a mediului.

- * Aceasta permite o gestionare mai eficientă a resurselor și o coordonare mai bună a serviciilor publice.

În concluzie, sistemul SCADA joacă un rol crucial în modernizarea și eficientizarea sistemelor de iluminat public. Prin intermediul acestuia, se pot obține beneficii semnificative în ceea ce privește reducerea costurilor, creșterea siguranței, îmbunătățirea confortului public și protecția mediului înconjurător.

9. Referitor la solicitarea de eliminare a cerințelor restrictive prin care se solicită funcționalități ale interfețelor, autoritatea contractantă

declară faptul că va accepta completarea cu „*sau organizari ale interefeti echivalente care prezintă aceleași functionalitati*”.

10. Referitor la solicitarea de eliminare a cerințelor restrictive prin care se impune ZHAGA, autoritatea contractantă reiterează argumentația expusă la punctul 5.

11. Referitor la solicitarea de eliminare a cerințelor restrictive prin care se impun standardele EN 55022, EN 55024 și EN 50065, autoritatea contractantă declară că va da curs cererii contestatorului.

12. Referitor la solicitarea de eliminare a cerințelor restrictive prin care se impune test de rezistență conform SR EN ISO 9227:2017

Standardul ISO 9227:2017 este un standard internațional important pentru testarea rezistenței la coroziune a materialelor metalice. Acesta specifică metodele de testare cu ceață salină, o tehnică utilizată pentru a evalua modul în care materialele rezistă la coroziune într-un mediu controlat, accelerat. În acest sens, clamând importanța solicitării standardului ISO 9227:2017, achizitoarea afirmă următoarele:

- * Evaluarea rezistenței la coroziune: Standardul permite producătorilor și furnizorilor să evalueze rezistența la coroziune a materialelor și produselor lor. Acest lucru este crucial pentru a asigura calitatea și durabilitatea produselor, mai ales în medii corozive.

- * Compararea materialelor: ISO 9227:2017 oferă o metodă standardizată de testare, ceea ce permite compararea directă a rezistenței la coroziune a diferitelor materiale. Acest lucru este util în procesul de selecție a materialelor pentru o anumită aplicație.

- * Controlul calității: Testarea cu ceață salină conform ISO 9227:2017 poate fi utilizată ca o etapă în procesul de control al calității, pentru a verifica dacă materialele și produsele îndeplinesc cerințele de rezistență la coroziune.

- * Conformitatea cu standardele internaționale: utilizarea standardului ISO 9227:2017 demonstrează angajamentul unei companii față de standardele internaționale și poate facilita accesul la piețele globale.

- * Reducerea riscului de defecte: Prin testarea materialelor și produselor conform standardului ISO 9227:2017, companiile pot identifica potențialele probleme de coroziune înainte ca produsele să ajungă pe piață, reducând astfel riscul de defecte și reclamații.

Pe scurt, solicitarea și respectarea standardului ISO 9227:2017 este esențială pentru a asigura calitatea, durabilitatea și fiabilitatea produselor metalice în medii corozive.

Autoritatea contractantă consideră că solicitarea nu este restrictivă, deoarece ISO 9227:2017 este un standard larg accesibil, aplicabil mai multor tipuri de materiale și nu favorizează în mod exclusiv un producător anume. El este utilizat pentru a asigura calitatea produselor și nu pentru a limita concurența, conchide achizitoarea.

13. Referitor la solicitarea de eliminare a cerințelor restrictive prin care se impune o valoare de maxim 0,5 W pentru puterea consumată, autoritatea contractantă declară că acceptă cererea contestatorului.

Dovada comunicării acestui document către contestator este atașată la dosarul cauzei.

Prin adresa înregistrată la C.N.S.C. sub nr. ..., în probațiune, autoritatea contractantă a transmis, în copie scanată, strategia de contractare.

Prin adresa nr. ..., Consiliul i-a transmis contestatorului invitația în vederea studierii dosarului cauzei, fapt pentru care reprezentantul acestuia s-a prezentat la sediul instituției în data de 28.02.2025, acesta obținând și fotocopiile dorite.

Prin adresa înregistrată la C.N.S.C. sub nr. ..., în probațiune, autoritatea contractantă a transmis, în copie documente din dosarul achiziției publice.

Prin nota internă încheiată la data de 17.03.2025, în temeiul art. 24 alin. (2) din Legea nr. 101/2016, Consiliul a dispus prelungirea termenului de soluționare cu 10 zile. Această decizie a fost comunicată și autorității contractante prin adresa nr.

Cu adresa înregistrată la C.N.S.C. cu nr. ..., ... transmite, în original, recipisa de consemnare nr. ..., în valoare de 15.248,00 lei, emisă de CEC Bank – Sucursala Iași.

Analizând susținerile și documentele depuse la dosarul cauzei,

CONSILIUL constată următoarele:

..., în calitate de autoritate contractantă, a organizat licitația deschisă, derulată online, în vederea atribuirii contractului având ca obiect: *«Furnizare și montaj echipamente pentru obiectivul de investiții "Modernizarea infrastructurii de iluminat public în ..., județul Sălaj"»*, cod CPV: 34928500-3, elaborând în acest sens documentația de atribuire aferentă și publicând în SEAP anunțul de participare nr.

Conform acestui anunț, valoarea estimată a procedurii este de 762.352,27 lei, fără TVA, iar criteriul de atribuire utilizat este „*Cel mai bun raport calitate-preț*”, având 4 factori de evaluare.

Solicitarea de suspendare a procedurii de atribuire până la soluționarea fondului cauzei a fost analizată de Consiliu, fiind respinsă ca rămasă fără obiect prin Încheierea nr. Această hotărâre a fost comunicată către părți prin adresele nr. ... și nr. ... din data de 24.02.2025.

Procedând la soluționarea contestației formulate de ..., consiliul constată că aceasta vizează rezultatul procedurii de atribuire, fiind formulate critici cu privire la unele cerințe impuse de autoritatea contractantă în cuprinsul proiectului tehnic, parte integrantă din documentația de atribuire, după cum urmează:

1. eliminarea cerinței de prezentare a mostrelor;
2. eliminarea cerinței de prezentare a certificatului ENEC pentru CONTROLLER;
3. eliminarea cerințelor prin care se impune modul de comunicație, respectiv comunicația celulară, GSM/GSM 4G/LAN/WAN/LTE;
4. eliminarea cerințelor prin care se solicită ca echipamentul Controller să fie montat la partea inferioară;
5. eliminarea cerinței restrictive care vizează alimentarea;
6. eliminarea cerințelor prin care se impune Driver DALI compatibil D4i;

7. eliminarea cerinței prin care se impune certificarea conform standardului IEC 62443 pentru Securitate cibernetică;
8. eliminarea cerințelor prin care se impun funcții SCADA;
9. eliminarea cerințelor prin care se solicită funcționalități ale interfețelor;
10. eliminarea cerințelor prin care se impune ZHAGA;
11. eliminarea cerințelor prin care se impun standardele EN 55022, EN 55024 și EN 50065;

12. eliminarea cerințelor prin care se impune test de rezistență conform SR EN ISO 9227:2017;

13. eliminarea cerințelor prin care se impune o valoare de maxim 0,5 W pentru puterea consumată.

Analizând criticile formulate de ..., prin raportare la prevederile documentației de atribuire, la prevederile legale aplicabile în materia achizițiilor publice și la susținerile părților, Consiliul constată următoarele aspecte:

1. În ceea ce privește criticile prin care se solicită eliminarea cerinței de prezentare a mostrelor, Consiliul reține că autorul contestației susține că prezentarea mostrelor reprezintă un criteriu de calificare, astfel că acesta trebuia inclus în anunțul de participare însă, în prezentul caz, cerința a fost inclusă doar în fișele tehnice și în proiectul tehnic, rezultând că acesta reprezintă o clauză nescrisă.

În replică, autoritatea contractantă susține în cuprinsul punctului de vedere că prin introducerea prezentării mostrelor se urmărește verificarea cerințelor tehnice minime pe care sistemul de telegestiune trebuie să le respecte, în conformitate cu necesitățile achizitorului și specificațiile din Documentația de Avizare a Lucrărilor de Intervenție aprobată prin hotărârea de Consiliu Local.

În soluționare, Consiliul are în vedere prevederile art. 20 alin. (10) din HG nr. 395/2016: *„Caietul de sarcini conține, în mod obligatoriu, specificații tehnice care reprezintă cerințe, prescripții, caracteristici de natură tehnică ce permit fiecărui produs, serviciu sau lucrare să fie descris, în mod obiectiv, astfel încât să corespundă necesității autorității contractante.”* și constată că cerința în discuție nu reprezintă o specificație tehnică

Mai mult, Consiliul reține respectiva cerință este disproporționată în condițiile în care autoritatea contractantă a solicitat, cumulativ, prin documentația de atribuire, declarație de conformitate a produselor, dar și prezentarea de rapoarte de testare, rapoarte de conformitate, fișe tehnice etc., astfel că această cerință reprezintă un obstacol nejustificat în calea operatorilor economici interesați să participe la procedură, care generează costuri suplimentare.

În acest context, Consiliul va admite criticile formulate de contestatorul ... la punctul 1 din contestație, în sensul eliminării cerinței privind prezentarea de mostre, urmând ca autoritatea contractantă să modifice documentația de atribuire în acest sens și să publice în SEAP modificarea respectivă.

2. Cu privire la criticile ce vizează solicitarea de prezentare a certificatului ENEC pentru CONTROLLER, Consiliul reține că autoritatea contractantă a prevăzut în cadrul specificațiilor tehnice ale Sistemului de telegestiune AIL LED, la punctul 3.2, obligația ofertanților de prezentare

a certificării ENEC a modului de telegestiune și conformitatea cu standardele EN 61347-2-11:2001 și EN 61347-1:2015.

Raportat la aceste aspecte, se reține că ... susține, între altele, că „Cerința ENEC pentru controler suprapune standarde deja acoperite de alte reglementări mai specifice și relevante, ceea ce duce la o certificare redundantă și nejustificată

Rolul controlerului este de a transmite și gestiona datele (ex. intensitatea luminii, raportarea stării aparatului) și nu de a îndeplini funcții critice de

siguranță electrică, precum protecția împotriva supraîncărcărilor sau scurtcircuitelor. Acestea sunt responsabilitatea aparatului de iluminat.

Cerința certificării ENEC favorizează producătorii mari care au deja produse certificate și infrastructura necesară pentru a îndeplini cerințele acestui standard. Producătorii mai mici sau regionali, care oferă soluții viabile și conforme cu alte standarde relevante, sunt excluși automat.

Cerința privind prezentarea unui raport de certificare marca ENEC pentru controlerul inteligent, emis de un laborator de testare autorizat, este restrictivă deoarece impune un standard specific care nu este obligatoriu la nivel internațional și limitează accesul la licitație doar pentru furnizorii care au deja această certificare” iar achizițtoarea precizează că „certificarea ENEC este o certificare de terta parte care atesta conformitatea modulelor de telegestiune cu standardele de siguranță electrică. Spre deosebire de certificarea CE care este o declarație proprie, dată de către producător sau importator, marcajul ENEC este acordat de un organism independent de terta parte. Astfel autoritatea contractanta beneficiaza de expertiza unei certificări de terta parte care atesta conformitatea produselor, si de faptul ca acestea au beneficiat de o schema complexa de testare si verificare inainte de punerea pe piața, schema de testare care nu poate fi realizata de către autoritate in procesul de evaluare si pentru care nu deține competentele necesare.

Certificarea ENEC este un indicator de calitate, fiind rezultatul testării independente si supravegherii regulate a producției. Aceasta oferă autorității contractante si publicului încredere in produsele utilizate, protejând integritatea infrastructurii si asigurand costuri reduse de mentenanta pe termen lung”.

În soluționare, Consiliul are în vedere prevederile Ghidului de finanțare a Programului privind creșterea eficienței energetice a infrastructurii de iluminat public, din 05.11.2024, Parte integrantă din Ordin 1866/2021, Ordin 2490/2024, care, la art. 11 - Cerințe tehnice minime pentru echipamentele achiziționate și montate prin proiect, prevede că „(1) Corpurile de iluminat ce urmează a fi montate prin proiect vor îndeplini următoarele cerințe minime:

(...)

l) vor avea certificare ENEC și ENEC+ pentru demonstrarea performanțelor în timp sau prin rapoarte de testare emise de laboratoare acreditate, de organisme de certificare europene, care să demonstreze aceste performanțe;

(...)”, în timp ce la art. (2), ce vizează cerințele minime ce trebuie îndeplinite de sistemele de telegestiune ce urmează a fi montate prin proiect, nu sunt prevăzute astfel de certificări.

Prin urmare, Consiliul constată că solicitarea prezentării certificatului ENEC pentru CONTROLLER nu este o obligație a autorității

contractante izvorâtă dintr-o obligație legală, relevante sub acest aspect fiind și susținerile contestatorului potrivit căroră „Cerința privind prezentarea unui raport de certificare marca ENEC pentru controlerul inteligent, emis de un laborator de testare autorizat, este restrictivă deoarece impune un standard specific care nu este obligatoriu la nivel internațional și limitează accesul la licitație doar pentru furnizorii care au deja această certificare. În primul rând, certificarea ENEC (European Norm Electrical Certification) este un standard voluntar și nu o obligație legală, ceea ce

înseamnă că producătorii care respectă alte standarde recunoscute, precum IEC 62386, CE, UL, DALI-2 sau ANSI C136.41, ar putea fi excluși chiar dacă produsele lor sunt echivalente din punct de vedere tehnic și funcțional”.

Într-o atare situație, Consiliul constată caracterul restrictiv al cerinței de prezentare a certificatului ENEC pentru CONTROLLER, motiv pentru care admite criticile formulate de contestator în acest sens, va dispune modificarea documentației de atribuire prin eliminarea respectivei cerințe și comunicarea către toți operatorii economici interesați de participarea la prezenta procedură de atribuire prin postarea modificării în SEAP.

3. Referitor la solicitarea de eliminare a cerințelor prin care se impune modul de comunicație, respectiv comunicația celulară GSM/GSM 4G/LAN/WAN/LTE, se reține că în cuprinsul punctului de vedere nr. ..., autoritatea contractantă arată, în mod concret, motivul pentru care a ales varianta de transmisie fără fir, arătând că *„În iluminatul public, comunicarea GSM este superioară față de RF/MESH datorită:*

- *Fiabilității și stabilității superioare, care garantează o comunicare constantă și de calitate;*
- *Flexibilității și ușurinței de implementare în diverse locații, fără a depinde de infrastructura electrică locală;*
- *Securității avansate a datelor și a protecției comunicațiilor;*
- *Rezistentei la interferențe electromagnetice și la degradarea semnalului;*
- *Costurilor mai reduse de implementare, mai ales în localitățile unde infrastructura GSM este deja disponibilă;*
- *Scalabilității și acoperirii extinse, necesare pentru extinderea rapidă a sistemelor de iluminat public inteligent”,* autoritatea contractantă apreciind că transmisia fără fir oferă o soluție mai robustă, scalabilă și mai sigură pentru iluminatul public inteligent, comparativ cu varianta de transmisie RF/MESH, cu privire la care recunoaște că prezintă și avantaje, însă care, în opinia acesteia, nu depășesc avantajele soluției alese.

În acest context, Consiliul are în vedere prevederile art. 155 alin. (1) din Legea nr. 98/2016 potrivit căroră *„Specificațiile tehnice sunt stabilite prin documentația de atribuire și definesc caracteristicile solicitate privind lucrarea, serviciul sau produsele care fac obiectul achiziției”* precum și cele ale art. 3 alin. (1) lit. rr) din același act normativ, unde specificațiile tehnice sunt definite ca fiind *„cerințe, prescripții, caracteristici de natură tehnică ce permit fiecărui produs, serviciu sau lucrare să fie descris, în mod obiectiv, într-o manieră corespunzătoare îndeplinirii necesității autorității*

contractante” și constată că autoritatea contractantă a stabilit cerințele referitoare la comunicație prin raportare la nevoile sale, luând în considerare toate avantajele și dezavantajele diferitelor soluții de comunicație aflate pe piața de profil.

Consiliul nu reține în soluționare susținerile contestatorului potrivit cărora cerințele privind transmisia, impuse de autoritatea contractantă restricționează participarea la prezenta procedură de atribuire întrucât, pe de o parte, are în vedere că autoritatea contractantă a dat

posibilitatea participării ofertanților care adoptă diverse soluții alternative de telegestiune (GSM/GSM 4G/LAN/WAN/LTE) iar, pe de altă parte, niciunde în legislația aplicabilă în materia achizițiilor publice nu este prevăzută obligația autorității contractante de a stabili specificațiile tehnice în funcție de necesitățile operatorilor economici.

Într-o atare situație, Consiliul constată caracterul nefondat al criticilor formulate de contestator sub acest aspect, motiv pentru care va proceda la respingerea acestora.

4. Cu privire la criticile ce vizează cerința prin care se solicită ca echipamentul Controller să fie montat la partea inferioară, Consiliul are în vedere că prin punctul de vedere nr. ..., autoritatea contractantă a precizat că *„Se acceptă reformularea în fișele tehnice cu mențiunea «la partea inferioară/superioară»”,* însă nu a procedat la operarea unei modificări corespunzătoare a documentației de atribuire, astfel că admite critica formulată de ... cu privire la acest aspect și obligă autoritatea contractantă la modificarea documentației de atribuire conform mențiunii și comunicarea către toți operatorii economici interesați de participarea la prezenta procedură de atribuire prin postarea modificării în SEAP.

5. În ceea ce privește criticile prin care se solicită eliminarea cerinței care vizează alimentarea, Consiliul reține că autorul contestației invocă faptul că cerința este restrictivă fiind formulată special pentru a impune controlere de tip Zhaga, în detrimentul ofertanților care comercializează alte tipuri de conectori, exemplificând NEMA, în timp ce, în contradictoriu, autoritatea contractantă motivează impunerea respectivei cerințe prin faptul că *„Zhaga este standardizarea europeană pentru sistemele de control al iluminatului (În timp ce standardul NEMA este un standard dezvoltat pentru piața nord americană – nota Consiliului). Pe piața există peste o sută de producători atât de aparate de iluminat cât și de sisteme de telegestiune care și-au adaptat produsele la standardul Zhaga în special pentru piața europeană (ex. Signify, Osram, Thom, Siteco, Schreder, E-Save, Intelilight, Paradox, GDS Lighting, etc)”*.

De asemenea, Consiliul constată că autoritatea contractantă a prezentat avantajele conectorului standardizat tip Zhaga și dezavantajele conectorului NEMA, ce demonstrează că, prin raportare la obiectivele proiectului ce face obiectul prezentei proceduri de atribuire, controlerele de tip Zhaga sunt superioare din punct de vedere tehnic celor de tip NEMA (Compatibilitate cu o multitudine de elemente de control și senzori; Comunicație standardizată cu o multitudine de drivere compatibile; Flexibilitate în dezvoltarea de soluții de viitor; Alimentare la tensiune redusă; Consum electric redus; Comunicație bidirecțională cu serverul; Dimensiuni reduse ale modulelor de control în comparație cu modulul pe standard NEMA; Costuri reduse în comparație cu modulele

NEMA; Fiabilitate în exploatare având în vedere că are doar 4 pini, în comparație cu 7 pini pentru modulele tip NEMA; Abordare orientată către securitate cibernetică; Flexibilitate și adaptabilitate; Reducerea costurilor pe termen lung), motiv pentru care respinge, ca nefondate, criticile formulate de contestator sub acest aspect.

6. Cu privire la solicitarea de eliminare a cerinței prin care se impune Driver DALI compatibil D4i, Consiliul are în vedere că autorul contestației susține faptul că această cerință este restrictivă întrucât impune utilizarea unei tehnologii specifice, care, pe de o parte, conduce

la eliminarea altor soluții echivalente care pot asigura aceeași funcționalitate și compatibilitate iar, pe de altă parte, implică costuri suplimentare pentru producători și oferă un avantaj competitiv doar anumitor furnizori care deja dețin această certificare.

În replică, Consiliul reține că autoritatea contractantă invocă faptul că D4i este un standard public și deschis, ceea ce înseamnă că orice producător poate dezvolta drivere și alte produse compatibile, neexistând o singură sursă sau un furnizor exclusiv pentru D4i ci o gamă largă de drivere DALI compatibile D4i disponibile pe piață de la diferiți producători.

În soluționare, Consiliul reține relevanța prevederilor art. 155 alin. (6) și art. 156 alin. (3) din Legea nr. 98/2016 potrivit căroră *„Specificațiile tehnice trebuie să permită tuturor operatorilor economici accesul egal la procedura de atribuire și nu trebuie să aibă ca efect introducerea unor obstacole nejustificate față de asigurarea unei concurențe efective între operatorii economici”, respectiv „Prin excepție de la prevederile alin. (2), stabilirea specificațiilor tehnice prin precizarea elementelor prevăzute la alin. (2) (când se precizează un anumit producător, o anumită origine sau un anumit procedeu care caracterizează produsele sau serviciile furnizate – nota Consiliului) este permisă în situații excepționale, în cazul în care nu este posibilă o descriere suficient de precisă și de inteligibilă a obiectului contractului în conformitate cu dispozițiile alin. (1); în aceste situații, precizarea elementelor prevăzute la alin. (2) este însoțită de cuvintele «sau echivalent»”* și constată că, în condițiile în care D4i este un standard bazat pe protocolul DALI-2, destinat în principal sistemelor inteligente de iluminat conectate, iar pe piață există și alte protocoale utilizate, precum 0-10V, DMX, KNX, LonWorks sau Zigbee, așa cum exemplifică ... în cuprinsul contestației, se impune acceptarea și a altor opțiuni disponibile, motiv pentru care admite criticile formulate de contestator sub acest aspect și obligă autoritatea contractantă la modificarea cerinței de la punctul 2.4 din cadrul Specificațiilor tehnice ale sistemului de telegestiune, astfel: „Driver DALI compatibil D4i sau echivalent, echipat cu protecție la supratensiuni 10kV, protecție la supratemperatură, scurtcircuit”.

7. Referitor la solicitarea de eliminare a cerinței prin care se impune certificarea conform standardului IEC 62443 pentru Securitate cibernetică, Consiliul are în vedere că prin punctul de vedere formulat, autoritatea contractantă a indicat, în mod concret, care sunt nevoile sale de securitate și cum sunt acestea satisfăcute prin implementarea standardului IEC 62443.

Astfel, se reține ca fiind relevante susținerile potrivit căroră *„securitatea cibernetică este o obligație și nu o opțiune, și că implementarea standardului IEC 62443 în sistemele de iluminat este esențială pentru asigurarea securității cibernetice, proiecția datelor și funcționarea fiabilă a*

infrastructurilor moderne. Într-un context global de digitalizare, adoptarea acestui standard devine un element cheie pentru dezvoltarea durabila și securitatea localităților inteligente”.

Se reține că autoritatea contractantă a solicitat implementarea acestui standard în virtutea prevederilor art. 158 alin. (1) din Legea nr. 98/2016 potrivit căroră „(1) Autoritatea contractantă are dreptul de a solicita operatorilor economici să furnizeze un raport de încercare eliberat de un organism de evaluare a conformității sau un certificat emis de un astfel de organism drept mijloc de probă care să ateste conformitatea produselor,

serviciilor sau lucrărilor care fac obiectul achiziției cu cerințele sau criteriile stabilite prin specificațiile tehnice, factorii de evaluare sau condițiile de executare a contractului” apreciind că standardul IEC 62443 contribuie la identificarea și gestionarea vulnerabilităților, implementarea măsurilor de protecție și răspuns eficient la incidente.

În ceea ce privește costurile suplimentare necesare pentru implementarea respectivului standard, invocate de contestator, Consiliul reține că, prin aceste referiri, sunt omise regulile exprese, care nu au fost contestate, impuse de autoritatea contractantă la Secțiunea IV.4.2 - Modul de prezentare al propunerii financiare din Fișa de date, și anume:

„La elaborarea propunerii financiare, ofertantul va lua în calcul eventualele deduceri dacă sunt sub efectul unui legi, toate cheltuielile pe care le implică îndeplinirea obligațiilor contractuale, precum și marja de profit.

Propunerea financiară trebuie să se încadreze în limita fondurilor care pot fi disponibilizate pentru îndeplinirea contractului de furnizare. Prezentarea în propunerea financiară, a unui preț superior valorii fondurilor ce pot fi disponibilizate conduce la respingerea ofertei ca fiind inacceptabilă”.

Într-o atare situație, Consiliul respinge, ca nefondate, criticile formulate de contestator cu privire la implementarea standardului IEC 62443 pentru Securitate cibernetică.

8. Cu privire la solicitarea de eliminare a cerințelor prin care se impun funcții SCADA, Consiliul constată că autorul contestației consideră că această cerință este restrictivă, fără a prezenta dovezi concrete în acest sens, solicitând modificarea cerinței prin acceptarea și a unor soluții echivalente.

În replică, se reține că autoritatea contractantă susține că *„Sistemul SCADA (Supervisory Control and Data Acquisition) este un instrument extrem de valoros în gestionarea și optimizarea sistemelor de iluminat public. Acesta oferă o serie de beneficii semnificative, contribuind la eficiența, siguranța și sustenabilitatea acestor sisteme”, prezentând unele dintre principalele funcționalități, respectiv:*

- *Monitorizare Centralizată și Control de la Distanță:*
- * *SCADA permite operatorilor să monitorizeze și să controleze întregul sistem de iluminat public dintr-un singur punct central.*
- * *Aceasta include posibilitatea de a aprinde și stinge luminile, de a ajusta intensitatea luminoasă în funcție de necesități (de exemplu, pe timp de noapte târziu sau în zone cu trafic redus), și de a programa funcționarea luminilor în anumite intervale orare.*
- *Detectarea Defecțiunilor și Localizarea Rapidă a Problemelor:*
- * *Sistemul SCADA poate detecta automat defecțiunile apărute în sistemul de iluminat public, cum ar fi lămpile arse sau cablurile întrerupte.*
- * *Localizarea precisă a problemelor permite echipelor de intervenție să ajungă rapid la fața locului și să remedieze defecțiunile într-un timp scurt, reducând astfel perioadele de întuneric și riscurile de accidente.*

Eficiența Energetică și Reducerea Costurilor:

* *Prin intermediul sistemului SCADA, se pot implementa strategii de iluminare inteligentă, cum ar fi reducerea intensității luminoase în anumite perioade ale nopții sau utilizarea senzorilor de mișcare pentru a aprinde luminile doar atunci când este necesar.*

* *Aceste măsuri duc la un consum mai mic de energie electrică și, implicit, la reducerea costurilor de funcționare a sistemului de iluminat public.*

- *Îmbunătățirea Siguranței și a Confortului Public:*

* *Un sistem de iluminat public funcțional și bine gestionat contribuie la creșterea siguranței cetățenilor, reducând riscul de accidente și de infracțiuni.*

* *Prin intermediul SCADA, se poate asigura un nivel optim de iluminare în toate zonele localităților, oferind un mediu sigur și confortabil pentru locuitori.*

- *Flexibilitate și Adaptabilitate:*

* *Sistemele SCADA pot fi adaptate și integrate cu alte sisteme inteligente, cum ar fi sistemele de gestionare a traficului sau sistemele de monitorizare a mediului.*

* *Aceasta permite o gestionare mai eficientă a resurselor și o coordonare mai bună a serviciilor publice.*

În concluzie, sistemul SCADA joacă un rol crucial în modernizarea și eficientizarea sistemelor de iluminat public. Prin intermediul acestuia, se pot obține beneficii semnificative în ceea ce privește reducerea costurilor, creșterea siguranței, îmbunătățirea confortului public și proiecția mediului înconjurător”.

Prin urmare, Consiliul constată că autoritatea contractantă a justificat pe deplin necesitatea impunerii funcțiilor SCADA, în timp ce contestatorul nu a făcut dovada caracterului restrictiv a respectivei cerințe, motiv pentru care respinge, ca nefondate, criticile formulate în acest sens.

9. Cu privire la eliminarea cerinței prin care se solicită funcționalități ale interfețelor, Consiliul are în vedere că în cuprinsul punctului de vedere nr. ..., referitor la aceste aspecte, autoritatea contractantă a precizat că „se acceptă completarea cu «sau organizări ale interfeței care prezintă aceleași funcționalități»”, în concordanță cu cele solicitate prin contestație.

Însă, Consiliul constată că autoritatea contractantă nu a procedat la operarea unei modificări corespunzătoare a documentației de atribuire, astfel că admite critica formulată de ... cu privire la acest aspect și obligă ... la modificarea documentației de atribuire conform mențiunii și comunicarea către toți operatorii economici interesați de participarea la prezenta procedură de atribuire prin postarea modificării în SEAP.

10. Referitor la eliminarea cerințelor prin care se impune standardul ZHAGA, Consiliul are în vedere considerațiile reținute anterior cu ocazia soluționării criticilor de la punctul 5 din contestație, respectiv că autoritatea contractantă a prezentat avantajele standardului ZHAGA, precizând că pe piață există peste o sută de producători de aparate de iluminat și de sisteme de telegestiune care și-au adaptat produsele la acest standard, mai ales pe piața europeană, fiind prezentați, cu titlu de exemplu, Signify, Osram, Thorn, Siteco, Schreder, E-Save, Intelilight, Paradox, GDS Lighting.

Pe de altă parte, Consiliul constată că și în acest caz, contestatorul nu face dovada caracterului restrictiv al cerinței.

Sub acest aspect, Consiliul are în vedere că autoritatea contractantă nu poate fi obligată să stabilească cerințele din cadrul documentației de atribuire în funcție de solicitările operatorilor economici interesați de participarea la respectiva procedură de atribuire ci doar în funcție de nevoile sale.

În acest context, Consiliul nu reține ca fiind relevant în soluționare faptul că, într-o speță similară, o altă autoritate contractantă a fost de acord cu remedierea, sub acest aspect a documentației de atribuire.

Într-o atare situație, Consiliul constată caracterul nefondat al criticilor formulate de contestator cu privire la cerințele prin care se impune standardul ZHAGA, motiv pentru care va proceda la respingerea, ca nefondate, a acestora.

11. În soluționarea criticilor ce vizează eliminarea cerinței prin care se impun standardele EN 55022, EN 55024 și EN 50065, Consiliul are în vedere că prin punctul de vedere nr. ... autoritatea contractantă a precizat că „*Se accepta eliminarea standardelor EN 55022, EN 55024 și EN 50065*”, în acord cu cele solicitate de contestator.

Însă, raportat la acest aspect, Consiliul constată că autoritatea contractantă nu a procedat la operarea unei modificări corespunzătoare a documentației de atribuire, astfel că admite critica formulată de ... și obligă ... la modificarea documentației de atribuire conform mențiunii din punctul de vedere și comunicarea către toți operatorii economici interesați de participarea la prezenta procedură de atribuire prin postarea modificării în SEAP.

12. Referitor la solicitarea de eliminare a cerințelor prin care se impune test de rezistență conform SR EN ISO 9227:2017, Consiliul are în vedere că respectivul standard este important pentru testarea rezistenței la coroziune a materialelor metalice, specifice acestuia fiind metodele de testare cu ceață salină, o tehnică utilizată pentru a evalua modul în care materialele rezistă la coroziune într-un mediu controlat, accelerat.

Se reține că autorul contestației susține că această cerință este restrictivă deoarece impune o verificare specifică, relevantă în principal pentru medii cu expunere ridicată la factori corozivi, ce impune costuri suplimentare de certificare și teste.

De asemenea, se arată că impunerea acestei certificări fără a ține cont de condițiile reale de exploatare poate duce la restricționarea accesului la licitație a unor soluții perfect viabile și durabile pentru medii urbane standard, unde expunerea la sare nu este un factor critic.

Se constată că autoritatea contractantă a justificat impunerea testelor de rezistență conform acestui standard, precizând, printre altele, că în urma acestor testări pot fi identificate potențialele probleme de coroziune înainte ca produsele să ajungă pe piață, reducând riscul de defecte.

În ceea ce privește costurile suplimentare necesare pentru implementarea respectivului standard, invocate de contestator, Consiliul are în vedere considerațiile reținute cu ocazia soluționării criticilor de la punctul 7 din contestație, respectiv că, prin aceste referiri, sunt omise regulile exprese, care nu au fost contestate, impuse de autoritatea

contractantă la Secțiunea IV.4.2 – „Modul de prezentare al propunerii financiare” din Fișa de date, prin care se solicită ca la calculul propunerii financiare să se ia în considerare toate cheltuielile pe care le implică îndeplinirea obligațiilor contractuale.

Într-o atare situație, consiliul respinge, ca nefondate, criticile formulate de contestator sub acest aspect.

13. În soluționarea criticilor prin care se solicită eliminarea cerințelor prin care se impune o valoare de maxim 0,5 W pentru puterea consumată, Consiliul reține că prin punctul de vedere s-a

precizat că „Se acceptă eliminarea cerinței prin care se impune o valoare de maxim 0,5 W pentru puterea consumată”, însă autoritatea contractantă nu a procedat la modificarea documentației de atribuire astfel că respectivele critici vor fi admise iar ... va fi obligată să procedeze la modificarea documentației de atribuire și comunicarea către toți cei interesați prin postarea modificărilor în SEAP.

Acestea fiind, în contextul de fapt și de drept anterior expus, Consiliul constată caracterul întemeiat al unora dintre criticile formulate, motiv pentru care, în temeiul prevederilor art. 26 alin. (2) și (5) din Legea nr. 101/2016, admite contestația formulată de ..., în contradictoriu cu autoritatea contractantă

Obligă ... ca, în termen de 10 zile de la primirea prezentei, să procedeze la modificarea documentației de atribuire cu luarea în considerare a celor precizate în motivare.

În ceea ce privește solicitarea ..., de obligare a COMUNEI ... la plata cheltuielilor efectuate pentru soluționarea contestației, Consiliul va proceda la respingerea, ca nefondată, a acesteia, în temeiul prevederilor art. 26 alin. (9) din Legea nr. 101/2016, întrucât până la data emiterii prezentei decizii nu au fost prezentate documente doveditoare.

Pentru aceste motive
în baza documentelor depuse de părți,
CONSILIUL NAȚIONAL DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR

DECIDE:

Admite contestația formulată de ..., în contradictoriu cu autoritatea contractantă

Obligă ... ca, în termen de 10 zile de la primirea prezentei, să procedeze la modificarea documentației de atribuire cu luarea în considerare a celor precizate în motivare.

Respinge, ca nefondată, solicitarea de obligare a ... la plata cheltuielilor efectuate pentru soluționarea contestației

Obligatorie.

Împotriva prezentei decizii se poate formula plângere în termen de 10 zile de la comunicare.

Complet de soluționare a contestațiilor în domeniul achizițiilor publice:

Consilier de soluționare

...

PREȘEDINTE

...

Consilier de soluționare

...

Redactat practicaua deciziei

...

Redactată în 4 (patru) exemplare originale, conține ... (...) pagini.